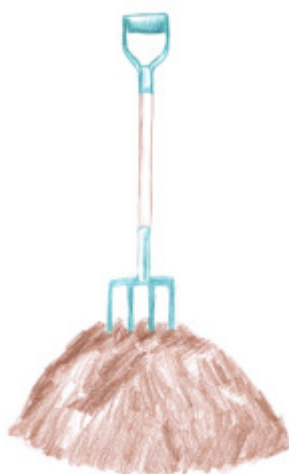

Další hřebík do rakve

litterate.cz/dalsi-hrebik-do-rakve

Vidlák

15 března, 2023

Ve všeobecně vzrušených dnech zaplněných prezidentskou inaugurací, demonstrací Jindry Rajchla a následných událostí trochu zapadla zpráva, která je dalším smutným hřebíčkem do rakve naší soběstačnosti a našim potravinám. Norská společnost Orkla u nás hodlá uzavřít dva své potravinářské provozy. Zmíněná společnost vlastní značky Hamé, Vitana, Otma a také Znojmia. Důvod? Restrukturalizace kvůli zvýšeným nákladům a přesun výroby někam jinam, kde mají levnější energie. V dnešní globální době propojených dopravních koridorů po celé planetě to není žádný problém. Ty tisíce a tisíce kamionů, vlaků a lodí stále zajišťují, že doprava čehokoliv kamkoliv je směšně levná.

Mě osobně se to dotýká především proto, že jsem ze Znojemska, kde měla značka Znojmia svojí dlouholetou tradici. Znojenské okurky nakládané ve sladkokyselém nálevu byly vyhlášené už od dvacátých let. Vyráběly se podle velmi dobrého receptu. Správná znojemská okurka musela být relativně pevná (tvrdá) na skus, nálev měl výraznou kyselost, ale nekřivil hubu, chuť byla typická a všichni starší občané této země jí znali. Hospodyňky se předháněly v tom, že se jejich domácí nakládané okurky podobají těm znojemským. Mojí tchýni se to opravdu podařilo, takže pokud někdo chcete ochutnat

skutečně dobré nakládané okurky, přijďte a můžete to porovnat s tím, co nám dneska firma Orkla pod značkou Znojmia servíruje na pult.

Už dávno skončila sláva Fruty i Hamé. Globalizace nás dostihla, výroba jede v Tramtárii od Egypta přes Turecko a určitě i další země. Technologie se tomu přizpůsobila a když si v obchodě koupíte nakládanou zeleninu, její chuť nejvíc připomíná bahno. A pro všechny Cempery uvádím, že je to jenom metafora a vůbec nic jsem tím neřekl ani nemyslel. Ale troufám si tvrdit, že moje tchýně dělá asi tak stokrát lepší okurky než jsou ve sklenici značky Znojmia. Jen to nesmí prodávat... A tak si debužujeme jen v rodině.

Teď nám Orkla uzavře další žalostné zbytky vlastní domácí produkce.

Zajímalo by mě, kam se ztratili všichni ti novináři, co ještě před pár lety bez uzardění tvrdili, že to vůbec nevádí, že racionalizace výroby je ve prospěch spotřebitele, protože to bude mít levnější a konkurence způsobí, že výroba bude kvalitnější. Kde se stala chyba? V regálech hnus, zato drahý. Kdyby dneska někdo obhajoval to, co se tu dělo okolo roku 2000, dostal by židlou do hlavy.

Přitom už tenkrát zaznívaly uvážlivé hlasy. Kupříkladu František Havlát navrhoval, aby si stát podržel ve svém vlastnictví právě obchodní značky. Soukromý podnikatel je skutečně lepším hospodářem než stát, ale není to všespasitelné. Globalizace dožene i soukromé podnikatele a korporace nemají svědomí. Ba ani majitele nemají. Patří investičním fondům, ty patří důchodovým fondům, ty patří soukromým střadatelům a nebo taky nepatří, protože ve vlastnické struktuře se nevyzná ani prase.

Jak snadné by bylo říci, ať si Orkla klidně uzavře provozy, ale stát nabídne značku Znojmia jinému podnikateli, který dodrží recepturu. Klidně zadarmo. Podnikej u nás, zavařuj okurky, lep si na ně značku

Znojmia, protože to lidi kupují. Když budou mít kvalitu, zde máš značku. Když nebudou, nebo když výrobu odlišuješ do Turecka, tak směla, lep si tam jinou etiketu.

Často tady mluvím o tom, že globalizace nám všechno bere z ruky a strašně špatně se proti ní bojuje, protože je schopná korumpovat opravdu masivně. Je schopná nasadit pravdomluvné novináře, kteří vše pošpiní, vše zdiskreditují, je schopná si prolobovat zákony, které se pak těžko mění, je schopná hrozit přesunem výroby... atd, atd. Však to všichni známe.

Kdyby stát měl ve svém vlastnictví obchodní značky, mohl by si alespoň stanovit podmínky jejich používání. Třeba především to, že výroba musí probíhat zde. U některých produktů se to rozumí samo sebou – nedovedu si představit, že by u nás lidi pili Kofolu, kdyby se nevyráběla v Krnově. Janis Samaras to asi chápe a proto mu to funguje a vynáší.

Možná je to námět pro ty, kteří se chystají na politickou dráhu... Zachovat české zemědělství a potravinářství zachováním obchodních značek. Těch, u kterých by to ještě mělo cenu.

A nebo udělejte to, co říkám po celou dobu mého blogování. Dovolte tchýním, aby své domácí okurky mohly prodávat. Pokud neotráví svojí rodinu, neotráví ani nikoho jiného. Udělejte zákon na ochranu venkova a pod něj převed'te domácí produkci potravin. Dovolte lidem, ať vyrábějí a prodávají to, co stejně vyrábějí a konzumují... jen to teď neprodávají, protože by přišla nějaká můra z hygieny a dala jim pokutu, protože doma nemají bezdotykové baterie a dva záchody na fotobuňku.

Už nám toho v republice moc nezbylo. Většina z kdysi vyhlášených značek, je dneska jen šmėčko. Pár podnikatelů se tady snaží zachránit produkci z patriotických důvodů a není náhoda, že do nich

intervjuci nejvíc tepou. Jsou poslední konkurencí pro globální korporace. Málokdo tento boj dokáže ustát. Ani ty největší to nebude bavit věčně.

Ještě pořád je česká zemědělská půda v rukou dvou a půl milionu malých vlastníků. Dovolte, aby alespoň někteří z nich mohli jednoduše prodávat to, co si na políčku sami vypěstují, usuší, zavaří, vykrmí a vyudí. Bude to stejně drahé jako v Kauflandu, ale bude to mnohem kvalitnější. Až tahle vláda skončí (a nebude to trvat dlouho) tak budeme mlít z posledního. Měli bychom mít připraveny plány.